

ПОГОДЖЕНО

Голова професійного комітету
працівників та студентів коледжу

Ольга ПАЛАМАРЕНКО

«31» серпня 2026 р.

СХВАЛЕНО

Протоколом засідання

студентської Ради коледжу

« 11 » вересня 2026 р. №48

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Т.в.о. директора
ОКУ «Білгород-Дністровський
медичний фаховий коледж»

від 11.09.2026 р. № 01-04/101-ОД

Віталій КІРСЕЙ

СХВАЛЕНО

протоколом педагогічної ради коледжу

від «28»серпня 2026 р.№ 1

ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) В ОКУ «БІЛГОРОД- ДНІСТРОВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

I. Загальні положення

1. Цей Порядок підготовлений відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 18.06.2026 року №961 та визначає процедури, заходи та дії учасників освітнього процесу в ОКУ «Білгород-Дністровський медичний фаховий коледж» (далі – коледж), спрямованих на своєчасне подання і розгляд повідомлень про виявлені прояви та/або ознаки насильства, зокрема булінгу (цькування), реагування на такі повідомлення, надання допомоги постраждалим особам, прийняття відповідних рішень, запобігання та протидію повторенню таких випадків.

2. Терміни, використані у цьому Порядку, вживаються у таких значеннях:

- булінг (цькування) — психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно здобувача освіти, з яким вони є учасниками освітнього процесу закладу освіти, або здобувачем освіти стосовно іншого учасника освітнього процесу та яке порушує права, свободи, законні інтереси постраждалої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків;

- кривдник — учасник освітнього процесу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника освітнього процесу;

- постраждала особа — учасник освітнього процесу, стосовно якого вчинено насильство;

- свідок — особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства;

- учасники освітнього процесу — здобувачі освіти, працівники закладу освіти, інші особи залучені до освітнього процесу.

3. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

4. Положення цього Порядку поширюються на працівників, викладачів та здобувачів освіти коледжу.

Положення цього Порядку, що стосуються батьків, поширюються також на інших законних представників дитини.

5. Система запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в ОКУ «Білгород-Дністровський медичний фаховий коледж» визначається Положенням коледжу «Про протидію насильству та жорстокому поведженню зі здобувачами освіти в ОКУ «Білгород-Дністровський медичний фаховий коледж», затвердженим наказом Тво. директора коледжу від 01.09.2025 року №01-04/80-ОД, а також:

Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти (дітьми) в ОКУ «Білгород-Дністровський медичний фаховий коледж», затвердженим наказом Тво. директора коледжу від 09.01.2026 року №01-04/03-ОД;

Порядком забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585;

Порядком застосування заходів виховного впливу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 112/34395 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2026 року № 936).

6. З метою забезпечення реагування на випадки насильства, зокрема булінгу (цькування), директор коледжу здійснює заходи, визначені пунктом 5 Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 року № 1513.

7. Проявами, які можуть свідчити про випадок насильства, зокрема, є:

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
- невірні оцінки поведінки;
- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
- різка зміна звичної для здобувача освіти поведінки;
- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
- відлюдкуватість, уникнення спілкування;
- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
- занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;
- демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;
- схильність до пропуску навчальних занять;
- відмова відвідувати коледж;
- депресивні стани;
- аутоагресія (самоушкодження);
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги здобувача освіти на біль та (або) погане самопочуття;
- вимагання особистих речей, їжі, грошей;
- пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей;
- жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення інформації сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- фото-, відео- та аудіоматеріали образливого змісту, фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
- поширення інформації з метою заподіяння шкоди.

8. Про наявність ознак насильства може свідчити вчинення будь-кого умисного діяння, що вчиняється всупереч волі, бажання, без згоди

постраждалої особи та порушує її права, свободи, законні інтереси та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків, зокрема:

- позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх та інших послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, поширення фото-, відео- та аудіоматеріалів знущань, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка небажана форма вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток, фото-, відео- та аудіоматеріалів сексуального (інтимного) змісту;
- будь-які небажані фізичні дії, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів.

9. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення насильства особою стосовно здобувача освіти, з яким вони є учасниками освітнього процесу, або здобувача освіти стосовно іншого учасника цього освітнього процесу.

Насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства (незалежно від наявності повідомлення та/або реєстрації повідомлення про перший випадок насильства).

10. Директор коледжу забезпечує функціонування механізму подання повідомлення про підозру на випадок насильства, який передбачатиме:

- інформування здобувачів освіти та їх батьків, працівників коледжу про їх обов'язок повідомляти про випадки насильства, зокрема булінгу (цькування), з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;
- функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (telefonний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.
- визначення особи, яка забезпечує реєстрацію (у паперовій та/або електронній формі) та облік повідомлень про можливі випадки насильства у спосіб, визначений коледжем.

11. У разі виявлення ознак насильства працівник коледжу зобов'язаний вчинити дії, визначені абзацами першим і четвертим частини третьої статті 10¹ Закону України «Про охорону дитинства», зокрема:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства;
- за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до Білгород-Дністровського районного відділу поліції ГУНП України в Одеській області;
- повідомити директора коледжу та принаймні одного з батьків здобувача освіти, який постраждав від насильства та здобувача освіти який вчинив насильство.

II. Повідомлення про можливий випадок насильства

1. Будь-який працівник коледжу, здобувач освіти, інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, які можуть свідчити про випадок насильства, чи виявив ознаки насильства стосовно учасника освітнього процесу, повинен повідомити про це директора коледжу.

Таке повідомлення може бути подане в усній або письмовій формі, у тому числі анонімно.

У разі якщо у вчиненні насильства підозрюється директор коледжу, повідомлення подається засновнику коледжа - Одеській обласній раді або відповідному органу управління - Департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації, якому підпорядковується коледж.

Одеська обласна рада або Департамент охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації, якому підпорядковується коледж, у разі надходження повідомлення стосовно директора коледжу забезпечує виконання завдань і функцій, передбачених для керівника суб'єкта, визначених абзацами восьмим — десятим пункту 5 Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 року № 1513.

2. Кожне повідомлення, що надійшло до директора коледжу, реєструється у день його надходження у спосіб, визначений коледжем.

Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, що визначені відповідно до закону, його реєстрація відбувається в перший за ним робочий день.

3. Протягом однієї доби з дня реєстрації повідомлення директор коледжу його розглядає.

Особливості розгляду повідомлення про можливий випадок насильства у коледжі, гуртожитку коледжу, в якому здобувачі освіти проживають або цілодобово перебувають, визначаються Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 року № 1513.

4. У разі виявлення ознак насильства, визначених пунктом 8 розділу I цього Порядку, директор коледжу:

1) невідкладно (у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак насильства) має здійснити наступне:

- вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного вчинення насильства;

- повідомити про це батьків здобувача освіти (крім випадку, коли кривдниками здобувача освіти є батьки);

- письмово повідомити Білгород-Дністровський районний відділ поліції ГУНП України в Одеській області та службу у справах дітей Білгород-Дністровської міської ради з одночасним інформуванням про це територіального органу Національної соціальної сервісної служби України, Державної служби у справах дітей;

- за потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;

2) не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення скликати засідання комісії з розгляду випадків насильства

та/або жорстокого поводження зі здобувачами освіти (дітьми) (далі — комісія).

У разі виявлення ознак домашнього насильства директор коледжу керується законодавством про запобігання та протидію домашньому насильству.

5. У разі не виявлення ознак насильства, визначених пунктом 8 розділу I цього Порядку, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства, після чого вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

6. Порядок формування і затвердження складу комісії, регламент її роботи, мета, завдання, принципи її діяльності, права і обов'язки членів комісії визначаються Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19.11. 2025 року № 1513 та Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти (дітьми) в ОКУ «Білгород-Дністровський медичний фаховий коледж», затвердженим наказом Тво. директора коледжу від 09.01.2026 року №01-04/03-ОД.

Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється виключно рішенням суду, яке набрало законної сили, і не є метою чи завданням комісії.

Рішення комісії приймаються з обов'язковим дотриманням принципу найкращих інтересів здобувача освіти. Комісія зобов'язана забезпечити право здобувача освіти бути вислуханим відповідно до його віку та рівня зрілості.

Вислуховування здобувача освіти на засіданні комісії здійснюється безпосередньо у присутності батьків або їхніх представників та за участю практичного психолога. Батьки можуть надати письмову згоду щодо проведення вислуховування здобувача освіти без їхньої участі. Здобувач освіти може надати у письмовій формі інформацію про факт(и) насильства або іншу відому інформацію.

Факт вислуховування здобувача освіти, форма його проведення та основний зміст висловленої позиції підлягають обов'язковій фіксації в матеріалах розгляду.

III. Запобігання та протидія насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в коледжі

1. Система запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню) створена директором коледжу освіти відповідно до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658.

2. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), є в коледжі постійним системним процесом, спрямованим на:

- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання насильству, зокрема булінгу (цькування), та (або) потенційних ризиків його виникнення;

- виявлення проявів і ознак насильства, зокрема булінгу (цькування), та (або) потенційних ризиків його виникнення;

- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів протидії насильству, зокрема булінгу (цькування), та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

3. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню) ґрунтується на принципах:

- найкращих інтересів здобувача освіти як найвищого пріоритету;
- недискримінації за будь-якими ознаками;
- ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
- партнерства та підтримки між педагогічним колективом закладу освіти і батьками (іншими законними представниками) здобувача освіти;
- особистісно-орієнтованого підходу до кожного здобувача освіти;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерної рівності;
- участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів закладу освіти.

4. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в коледжі спрямована на:

- створення безпечного і здорового освітнього середовища;
- визначення стану, причин і передумов поширення насильства, зокрема булінгу (цькування);
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про насильство, зокрема булінг (цькування);
- формування в учасників колективу ненасильницьких моделей поведінки, культури діалогу та ненасильницької, безконфліктної комунікації, у тому числі шляхом залучення студентської ради до реалізації превентивних заходів із запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню);
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню).